POWIATOWY URZĄD PRACY
Chełmno 86-200, ul. Świętojerska 1,
tel./fax 56 686 00 41
chelmno.praca.gov.pl
e-mail: chelmno@chelmno.praca.gov.pl

INFORMACJA O BEZROBOCIU I DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W CHEŁMNIE W ROKU 2018

Chełmno, styczeń 2019r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP **3**

I CHARAKTERYSTYKA ZMIAN NA RYNKU PRACY **4**

Stopa bezrobocia 4

Liczba bezrobotnych 8

II STRUKTURA BEZROBOTNYCH **9**

Bezrobotni według wykształcenia 9

Bezrobotni według wieku 10

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy 11

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy 13

Bezrobotni zamieszkali na obszarach wiejskich 16

Bezrobotni niepełnosprawni 18

III LOKALNY RYNEK PRACY **20**

Płynność lokalnego rynku pracy 20

Podjęcia pracy 21

Oferty pracy 22

Profile pomocy 22

Zatrudnienie cudzoziemców 24

IV ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE **27**

Zatrudnienie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie 27

Zadania fakultatywne w 2018 28

V ŚRODKI FUNDUSZU PRACY, EFS W ROKU 2018 ..... **29**

Środki Funduszu Pracy na rok 2018 30

VI ZESTAWIENIE WYDATKÓW W 2018 ROKU NA AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU **32**

Roboty publiczne 32

Prace interwencyjne 33

Prace społecznie użyteczne 33

Organizacja staży 34

Doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy 35

Szkolenia i studia podyplomowe 36

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej 37

Zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania 38

Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców 39

Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia 40

VII PROJEKTY WSPÓŁFINASOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO ORAZ REZERWY FUNDUSZU PRACY **42**

Wstęp

Jak pokazują analizy, rynek pracy znajduje się w dobrej kondycji, a stopa bezrobocia utrzymuje się na rekordowo niskim poziomie. Zdecydowanie można więc stwierdzić, że sytuacja na rynku pracy w 2018 roku była bardzo dobra. Wskazywał na to zarówno systematyczny wzrost liczby pracujących, jak i ciągły spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy. W trzecim kwartale 2018 roku liczba pracujących osiągnęła rekordowo wysoki poziom ponad 16,6 mln osób, natomiast stopa bezrobocia na koniec roku wyniosła 5,8%. Do przyczyn wpływających na spadek liczby bezrobotnych należy również zaliczyć wysoki i stabilny wzrost gospodarczy, co znalazło wyraz w dynamice wzrostu PKB, który od kilku kwartałów notowany jest na poziomie ponad 5%. Wszystkie te czynniki przekładają się na fakt, że obecnie stosunkowo dobrze wypadamy na tle Unii Europejskiej – nasz dystans do średniej w UE w zakresie głównych wskaźników opisujących sytuację na rynku z roku na rok jest coraz mniejszy. Eurostat policzył, że w październiku 2018 roku faktyczna stopa bezrobocia wyniosła w Polsce 3,8% (za bezrobotnych uznaje się tu osoby pozostające w gotowości do natychmiastowego podjęcia zatrudnienia) i była sporo niższa niż unijna średnia kształtująca się na poziomie 6,7% – to ogromny przełom, jeśli spojrzeć, że w momencie wstępowania do Unii Europejskiej byliśmy krajem o najwyższym wskaźniku bezrobocia we Wspólnocie.

Powyższa sytuacja powoduje, że oczekiwania pracowników rosną, a pracodawcy coraz rzadziej mogą pozwolić sobie na nierespektowanie postulatów osób zatrudnionych w obawie przed odejściem pracowników do firm ościennych oraz przed niemożnością znalezienia odpowiednio wyszkolonych osób na ich miejsce. Rotacja pracownicza nie jest zjawiskiem korzystnym dla pracodawców z punktu widzenia jej wysokich kosztów, dlatego coraz częściej muszą oni dbać o wysoki poziom satysfakcji swoich pracowników. Tak zwany „rynek pracownika", przekłada się również na sytuację w urzędach pracy, gdzie w ewidencji pozostają osoby, których problemem nie jest brak ofert pracy a raczej brak motywacji do jej podjęcia. Praca z takim klientem jest dużo bardziej wymagająca i wskazuję na potrzebę większego zaangażowania doradców zawodowych, pośredników pracy czy nawiązania współpracy z potencjalnym pracodawcą. Wobec zmian zaobserwowanych w roku 2018, konieczne staje się wypracowanie nowej logistyki gospodarczej firm w stosunku do pracowników oraz lepszej ścieżki postępowania z coraz większą liczbą niezmotywowanych osób bezrobotnych.

I Charakterystyka zmian na rynku pracy

Stopa bezrobocia

Podstawowym źródłem zawartych w opracowaniu informacji są dane statystyczne zawarte w sprawozdaniu MRPiPS-01 oraz dane z Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W latach 2003 - 2008 z roku na rok obserwowano stałą tendencję spadku bezrobocia rejestrowanego. W końcu 2003 r. w urzędach pracy w Polsce zarejestrowanych było 3 175,7 tys. osób, a wskaźnik bezrobocia wyniósł 20%. Do końca 2007 r. zarówno liczba, jak i stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszały się coraz szybciej. Najwyższą dynamikę spadku bezrobocia odnotowano w 2007 r. (24,4% w porównaniu do stanu z końca 2006 r.). W końcu 2009 r. po raz pierwszy od kilku lat bezrobocie zwiększyło się do 1 892,7 tys. osób, czyli wzrost poziomu bezrobocia w skali roku wyniósł 418,9 tys. osób, tj. 28,4%. Stopa bezrobocia wyniosła 12,1%, tj. wzrosła o 2,6 p. p. W kolejnych latach obserwowaliśmy systematyczny wzrost zarówno liczby, jak i stopy bezrobocia rejestrowanego. W końcu 2013 r. roczna dynamika wzrostu bezrobocia wyniosła 1,0%, tj. liczba bezrobotnych zwiększyła się o 21,1 tys. osób do 2 157,9 tys., a wskaźnik bezrobocia wyniósł 13,4%. W latach 2014 - 2017 utrzymywał się trend spadkowy poziomu bezrobocia w Polsce. W końcu 2014 r. liczba bezrobotnych wyniosła 1 825,2 tys. osób, (spadek w skali roku o 15,4%), na koniec 2015 r. w rejestrach urzędów pracy odnotowano 1 563,3 tys. osób (spadek o 14,3%) natomiast w końcu 2016 r. liczba bezrobotnych wyniosła 1 335,2 tys. osób (spadek o 14,6%). W końcu 2017 r. liczba osób bezrobotnych wyniosła 1 081,7 tys. osób (spadek o 19%), a stopa bezrobocia spadła do 6,6%. W końcu 2018 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 968,9 tys. bezrobotnych. W skali roku spadek wyniósł 112,9 tys. osób (tj. 10,4%). Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących zmniejszyła się o 9,9%, zaś liczba dotychczas niepracujących spadła o 13,9%. W końcu 2018 r. w porównaniu do stanu sprzed roku poziom bezrobocia obniżył się we wszystkich województwach, a spadek kształtował się w przedziale od 5,3% w świętokrzyskim do 15,4% w śląskim. Stopa bezrobocia w końcu 2018 r. wyniosła 5,8% i była o 0,8 p. p. niższa niż przed rokiem. Najwyższy spadek stopy bezrobocia odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (o 1,3 p. p.), a najniższy w województwach dolnośląskim, pomorskim i świętokrzyskim (o 0,5 p. p.). W przypadku osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w końcu 2018 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 37,9 tys. (wobec 46,8 tys. przed rokiem). Tym samym w ciągu roku statystyka ta zmniejszyła się o 8,9 tys. osób, tj. o 19,0%. Osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 3,9% zarejestrowanych bezrobotnych.

Podstawową cechą polskiego rynku pracy jest sezonowość i oznacza wzrost bezrobocia w miesiącach rozpoczynających i kończących rok. Miesiące wiosenne są okresami spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych, co wynika m.in. z rozpoczynania prac sezonowych w budownictwie i rolnictwie, a także rozpoczynania się sezonu turystycznego. Z kolei na przełomie roku z powodu napływu do bezrobocia osób, którym wygasają wówczas umowy o pracę oraz powrót do bezrobocia osób wykonujących subsydiowane zatrudnienie liczba bezrobotnych wzrasta. Równocześnie w miesiącach kończących rok liczba bezrobotnych wyłączanych z ewidencji zmniejsza się. W końcu grudnia 2018 r. w porównaniu do stanu z końca listopada 2018 r., liczba bezrobotnych wzrosła o 18,3 tys. osób, tj. o 1,9%. Z kolei w grudniu 2017 r. poziom bezrobocia w stosunku do listopada 2017 r. wzrósł o 14,1 tys. osób, czyli o 1,3%. Po raz ostatni niższy niż w grudniu br. wskaźnik bezrobocia rejestrowanego zanotowano w październiku 1990 r. (5,5%). Wskaźnik bezrobocia w końcu grudnia 2018 r. w porównaniu do poprzedniego miesiąca wzrósł o 0,1 p. p. Przed rokiem stopa bezrobocia w analogicznym okresie również wzrosła o 0,1 p. p. (do poziomu 6,6%).

Nowelizacja ustawy z dnia 20 listopada 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która weszła w życie 27 lipca 2014 r. wprowadziła obowiązek profilowania pomocy dla bezrobotnych. W grudniu 2018 r. przeprowadzono 115,4 tys. wywiadów z bezrobotnymi, które zakończyły się ustaleniem profilu pomocy. W końcu 2018 r. w rejestrach znajdowało się 930,6 tys. osób z ustalonym profilem pomocy, z czego:

- 16,3 tys. z pierwszym profilem pomocy,
- 589,6 tys. z drugim profilem pomocy,
- 324,7 tys. z trzecim profilem pomocy.

Należy zauważyć, że od lat wysoki pozostaje stopień terytorialnego zróżnicowania bezrobocia w Polsce. Jest to wynikiem zarówno nierównomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, jak i ich położenia geograficznego. Terytorialne zróżnicowanie, mierzone różnicą pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika bezrobocia waha się. W końcu 2018 r. różnica pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia w województwach wynosiła 7,3 p. p. (wielkopolskie – 3,1%, warmińsko-mazurskie – 10,4%), wobec 8,0 p. p. przed rokiem.

W latach 2003 - 2007 zdecydowanie szybciej zmniejszała się liczba bezrobotnych mężczyzn niż kobiet, co miało swoje odzwierciedlenie we wzroście odsetka kobiet wśród ogółu zarejestrowanych. W końcu 2002 r. kobiety zarejestrowane w urzędach pracy stanowiły 51,2% ogółu bezrobotnych, a w końcu 2007 r. 58,2%. W końcu 2016 r. udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 53,3%, a w końcu 2017 r. 55,1%. W końcu 2018 r. w ewidencji bezrobotnych znajdowało się 542,6 tys. kobiet oraz 426,2 tys. mężczyzn. W porównaniu do stanu z końca 2017 r., populacja bezrobotnych kobiet spadła o 52,9 tys. osób (tj. o 8,9%), a liczba bezrobotnych mężczyzn spadła o 60,0 tys.,

tj. o 12,3%. Odsetek kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 56,0% wobec 55,1% przed rokiem. Na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadało 127 kobiet (przed rokiem na 100 mężczyzn przypadały 122 kobiety).

W okresach poprawy sytuacji na rynku pracy wyższa dynamika spadku dotyczy bezrobotnych zamieszkałych w mieście niż na wsi. Równocześnie jednak w okresach wyraźnego pogorszenia sytuacji również szybciej wzrasta liczba bezrobotnych zamieszkałych w mieście. Na wsi mieszka ok. 40% ludności Polski, natomiast wśród bezrobotnych mieszkańcy wsi stanowią ok. 45%. W końcu 2018 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 447,7 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W porównaniu do stanu z końca 2017 r., liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 9,2%, przy spadku liczby zamieszkałych w mieście o 11,5%. Odsetek zamieszkałych na wsi wśród zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 46,2% wobec 45,6% przed rokiem.

W art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyszczególnione zostały grupy osób uznane za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W końcu 2018 r. status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 817,8 tys. osób, co oznacza, że 84 na 100 bezrobotnych spełniało kryteria by być zaliczonym do tej kategorii. Osoba może spełniać kryteria by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji. Najbardziej liczną zbiorowość tworzą długotrwale bezrobotni – 507,2 tys. osób, tj. 52,4% ogółu zarejestrowanych, bezrobotni powyżej 50 roku życia (262,7 tys. osób, tj. 27,1%) oraz bezrobotni do 30 roku życia (252,0 tys. osób, tj. 26,0%).

Można stwierdzić, że kształtowanie się poziomu bezrobocia zależy od wielkości i dynamiki zmian w napływie i odpływie z bezrobocia. W grudniu 2018 r. napływ do bezrobocia był wyższy od odpływu, co przełożyło się na wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy. W grudniu 2018 r. w urzędach pracy zarejestrowało się 133,7 tys. osób (o 21,6 tys. osób, tj. o 13,9% mniej niż w grudniu 2017 r.), a odpływ bezrobotnych wyniósł 115,4 tys. osób (spadek o 25,8 tys. osób, tj. 18,3%). W całym 2018 r. zarejestrowano 1 662,1 tys. osób bezrobotnych (spadek wobec 2017 r. o 13,2% osób), a wyrejestrowano 1 774,9 tys. osób (spadek o 18,1%). W grudniu 2018 r. pracę podjęło 67,9 tys. bezrobotnych, tj. o 16,4% mniej niż przed rokiem. Liczba osób podejmujących prace niesubsydiowane spadła o 11,2% do 54,8 tys. osób, a subsydiowane spadła o 33,0% do 13,0 tys. osób. W całym 2018 r. pracę podjęło 899,8 tys. osób (spadek w porównaniu do 2017 r. o 15,4%), z czego 81,6% stanowiły podjęcia pracy niesubsydiowanej. Niepotwierdzenia gotowości do pracy były powodem wyłączenia z ewidencji bezrobotnych 22,7 tys. osób w grudniu 2018 r. (spadek w stosunku do grudnia 2017 r. o 13,2%).

Od 2012 roku z roku na rok zwiększa się liczba ofert pracy będących w dyspozycji urzędów pracy, a tym samym przy spadku liczby bezrobotnych w ciągu ostatnich 5 lat zmniejsza się liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy z 24 osób w 2012 r.

do 8 osób w 2016 r. i 6 osób w 2017 r. W grudniu bieżącego roku do urzędów pracy zgłoszono 82,7 tys. wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, tj. o 14,5 tys. ofert (o 14,9%) mniej niż przed rokiem. Z kolei w całym 2018 r. pracodawcy zgłosili 1 548,9 tys. ofert pracy (spadek wobec 2017 r. o 146,3 tys. ofert, tj. o 8,6%). Liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy w grudniu 2018 r. wyniosła 6 osób wobec 5 osób w grudniu 2017 r.

Ogólnopolska tendencja spadkowa odnośnie stopy bezrobocia znalazła swoje odbicie również na terenie powiatu chełmińskiego. W 2018 r. najniższą stopę bezrobocia w powiecie zanotowano w miesiącach wrzesień, październik i listopad – kształtowała się ona wówczas odpowiednio na poziomie 12,0%, 11,8% i 12,1%. Poziom najwyższy stopy bezrobocia tj. 14,5% zanotowano w styczniu 2018 r. W zestawieniu miesięcy styczeń 2017 r. i styczeń 2018 r. możemy zaobserwować spory spadek tj. o 1,8 punktu procentowego. Zmianę obserwujemy również w dniu 31 grudnia 2018 r. - stopa bezrobocia była o 1,4 punktu procentowego niższa aniżeli w analogicznym okresie 2017 r. i wyniosła 12,4%. Zestawienie stopy bezrobocia w latach 2017 – 2018 przedstawia tabela 1.

Tabela 1

Stopa bezrobocia w latach 2017 - 2018

Wyszczególnienie	Stopa bezrobocia					
	Polska		woj. kujawsko pomorskie		powiat chełminski	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Styczeń	8,5	6,8	12,4	10,3	16,3	14,5
Luty	8,4	6,8	12,3	10,2	16,8	14,1
Marzec	8,0	6,6	11,9	9,8	16,1	13,5
Kwiecień	7,6	6,3	11,3	9,4	15,2	13,2
Maj	7,3	6,1	10,9	9,1	14,7	12,7
Czerwiec	7,0	5,8	10,5	8,8	14,5	12,6
Lipiec	7,0	5,8	10,4	8,7	14,5	12,3
Sierpień	7,0	5,8	10,2	8,6	14,4	12,4
Wrzesień	6,8	5,7	10,1	8,6	14,3	12,0
Październik	6,6	5,7	9,8	8,5	13,3	11,8
Listopad	6,5	5,7	9,8	8,6	13,4	12,1
Grudzień	6,6	5,8	10,0	8,8	13,8	12,4

Źródło: Dane GUS

Liczba bezrobotnych

Kształtowanie się comiesięcznych stanów bezrobocia na terenie powiatu chełmińskiego w 2018 r. i dla porównania w 2017r. ilustruje wykres 1.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2018 r. liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie wynosiła **2193** osób, z tego kobiety **1332** (61%) i mężczyźni **861** (39%). Spadek liczby osób bezrobotnych, który rozpoczął się od lutego, postępował z każdym następnym miesiącem roku 2018 – niewielkie wzrosty zanotowano jedynie w sierpniu oraz listopadzie i grudniu. Największy spadek liczby osób zarejestrowanych w ciągu roku wystąpił, gdy porównamy miesiące styczeń i październik - można zaobserwować zmniejszenie aż o 520 osób bezrobotnych (20%). Większa liczba osób rejestrujących się jako bezrobotne w końcu roku, podobnie jak w latach poprzednich nie wpłynęła niekorzystnie na bezrobocie w powiecie chełmińskim - w zestawieniu z końcem 2017 r., otrzymaliśmy w grudniu 2018 r. spadek o **248** osób (10%) z tego liczba kobiet spadła o **162,** a mężczyzn o **86** osób. Jak obrazuje poniższy wykres, sytuacja gdzie liczba bezrobotnych z powiatu wzrasta na początku roku, a następnie przyjmuje tendencję malejącą w kolejnych miesiącach, wzrastając dopiero z końcem roku, jest sytuacją, która powtarza się już od kilku lat. Prawo do zasiłku dla osób bezrobotnych w końcu 2018 r. posiadały 394 osoby (18% ogółu bezrobotnych) w tym 221 kobiet (17% ogółu kobiet). W porównaniu z analogicznym okresem w roku 2017 udział osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł o 3%.

Wykres 1
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Chełmnie w latach 2017 i 2018

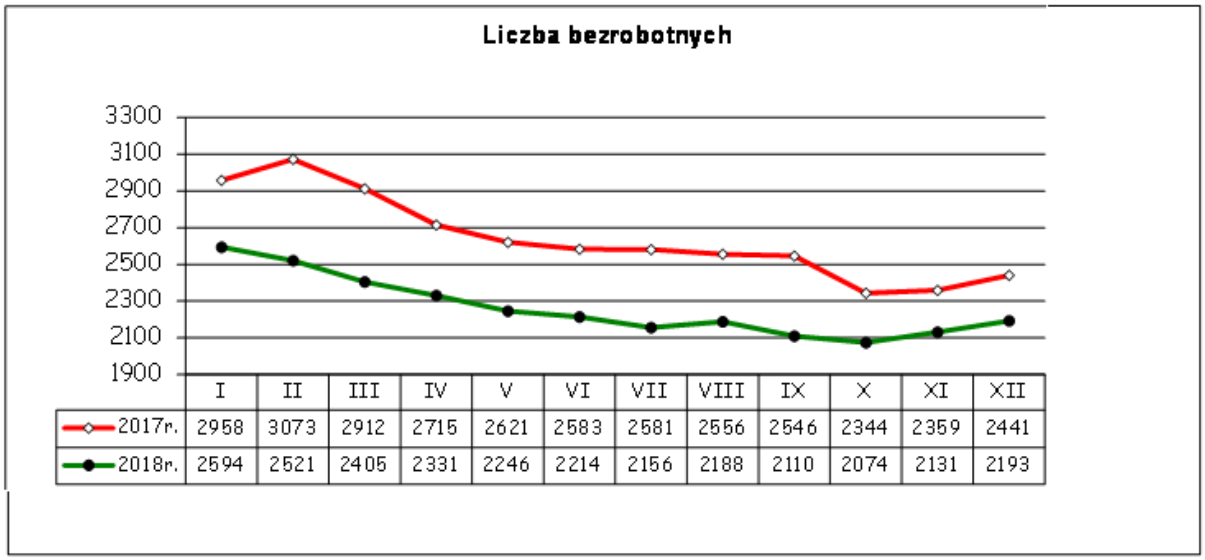

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2017r.	2958	3073	2912	2715	2621	2583	2581	2556	2546	2344	2359	2441
2018r.	2594	2521	2405	2331	2246	2214	2156	2188	2110	2074	2131	2193

II Struktura bezrobotnych

Tabela 2

Zarejestrowani bezrobotni z podziałem na samorządy terytorialne

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych w końcu grudnia 2017r.		Liczba bezrobotnych w końcu grudnia 2018r.		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Miasto Chełmno	899	529	838	481	-61	-48
Gmina Chełmno	219	159	216	152	-3	-7
Gmina Kijewo Królewskie	187	134	170	116	-17	-18
Gmina Lisewo	275	155	201	113	-74	-42
Gmina Papowo Biskupie	340	202	268	168	-72	-34
Gmina Stolno	258	163	254	157	-4	-6
Gmina Unisław	263	152	246	145	-17	-7
Ogółem PUP	**2441**	**1494**	**2193**	**1332**	**-248**	**-162**

Bezrobotni według wykształcenia

Przyglądając się poziomowi wykształcenia osób bezrobotnych, już od dłuższego czasu w rejestrach urzędów pracy dominują osoby słabo wykształcone. Osoby z wyższym wykształceniem lepiej od pozostałych radzą sobie na rynku pracy nawet, gdy dotknie ich bezrobocie. Im niższe wykształcenie tym dłuższy okres poszukiwania pracy. Blisko połowa bezrobotnych bez wykształcenia poszukuje jej ponad rok. Fakt, że relatywnie łatwiej znaleźć pracę osobom z wyższym wykształceniem powoduje, że w grupie tej najmniej jest osób zniechęconych, czyli tych, którzy wskutek niepowodzenia zaprzestali poszukiwania pracy. Najliczniejszą grupę zniechęconych do poszukiwania pracy stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym. Statystyki pokazują również, że wśród osób z wyższym wykształceniem więcej zatrudnianych jest na czas nieokreślony - zjawisko tzw. umów śmieciowych dotyczy ich w najmniejszym stopniu. Pracodawcy do zatrudnienia poszukują jednak nie tylko osób, które są wykształcone ale posiadają również umiejętności, a także określony staż pracy czyli doświadczenie zawodowe - są to główne czynniki wpływające na długość okresu pozostawania bez pracy.

Większość bezrobotnych rejestrujących się w urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy wśród bezrobotnych to osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio 39% i 29% w ogólnej liczbie zarejestrowanych w końcu grudnia 2018r.). Obie te grupy stanowiły łącznie 68% ogólnej liczby bezrobotnych. Świadectwem ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych legitymowało się 17% ogółu bezrobotnych, średnich ogólnokształcących 8%, a dyplomem ukończenia szkół wyższych 7%. W analogicznym okresie 2017r. struktura była niemal

identyczna.

Tabela 3

Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według wykształcenia

Wyszczególnienie	Stan w końcu 2017r.		Stan w końcu 2018r.		Zmiana w liczbach bezwzględnych	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Wyższe	138	102	146	99	8	-3
Policealne i średnie zawodowe	411	310	382	289	-29	-21
Średnie ogólnokształcące	204	156	178	134	-26	-22
Zasadnicze zawodowe	701	410	627	365	-74	-45
Gimnazjalne i poniżej	987	516	860	445	-127	-71

Bezrobotni według wieku

Tabela 4

Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według wieku i płci

Wiek	Stan w końcu 2017r.		Stan w końcu 2018r.		Zmiana w liczbach bezwzględnych	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
18 – 24 lat	340	229	321	208	-19	-21
25 – 34 lat	726	530	686	513	-40	-17
35 – 44 lat	563	345	499	298	-64	-47
45 – 54 lat	446	263	369	203	-77	-60
55 – 59 lat	266	127	222	110	-44	-17
pow. 60 lat	100	X	96	X	-4	X

Analiza struktury bezrobocia pod kątem wieku wskazuje, że dominującą grupą osób pozostających bez pracy są ludzie młodzi. Uwzględnienie wieku bezrobotnych jest bardzo istotne, bowiem w zupełnie innej sytuacji są młodzi ludzie, którzy ukończyli szkołę i poszukują pracy a innej osoby starsze, które ją utraciły. W końcu 2018r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25 – 34 lat – 686 osób, a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 31%. Niewiele mniejszy był odsetek zarejestrowanych bezrobotnych w wieku 35 – 44 lat, który wyniósł 23%. Osób w wieku 45 – 54 lat było 17% natomiast osób w wieku do 24 - 15%. Osoby w wieku powyżej 54 lat w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowiły grupę 10%.

W stosunku do analogicznego okresu 2017r. w każdej z grup obserwujemy spadek liczby osób, natomiast największe zmiany w strukturze bezrobotnych zanotowano w grupie osób w wieku od 45 do 54 lat – spadek o 77 osób (17%) oraz grupie osób w wieku od 35 do 44 lat – spadek o 64 osoby (11%).

Jeżeli analizując strukturę bezrobotnych uwzględnimy płeć, zauważymy, iż wśród bezrobotnych dominują kobiety - stanowią one 61% ogółu bezrobotnych. W dniu 31.12.2018r. na terenie powiatu chełmińskiego status osoby bezrobotnej posiadało 1332 kobiet – porównując analogiczny okres w 2017r., gdzie bezrobotnych kobiet było 1494, możemy zauważyć niezmieniony udział kobiet w ogóle bezrobotnych i 11 % spadek ich ogólnej liczby wśród zarejestrowanych. Przewagę kobiet w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych obserwujemy już od kilku lat.

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Tabela 5

Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy	Stan w końcu 2017r.		Stan w końcu 2018r.		Zmiana w liczbach bezwzględnych	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Do 1 m-ca	208	90	215	93	7	3
1 – 3 m-cy	365	163	384	199	19	36
3 – 6 m-cy	321	181	283	156	-38	-25
6 – 12 m-cy	331	193	297	163	-34	-30
12 – 24 m-cy	437	299	320	215	-117	-84
Powyżej 24 m-cy	779	568	694	506	-85	-62

Największą grupę osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie chełmińskim tj. około 32% stanowiły osoby, które pozostawały bez pracy powyżej 24 miesięcy. Bezpośrednio za tą grupą znalazły się osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy – blisko 18%. Jeżeli chodzi o zmiany, to w zestawieniu z analogicznym okresem 2017r., największy wzrost w 2018r. zaobserwowano w grupie osób bezrobotnych które pozostawały bez pracy od 1 do 3 miesięcy – o 19 osób (5%) z kolei największy spadek wystąpił wśród grupy osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy - o 27% (117 osób). Osoby pozostające bez pracy stosunkowo krótko tj. do 1 miesiąca stanowiły 10%, od 3 do 6 miesięcy – 13%, od 6 do 12 miesięcy – 14%, , natomiast pozostające bez pracy od 12 do 24 miesięcy – niespełna 15% ogółu bezrobotnych. Szczegółowo obraz bezrobotnych w zestawianiu z czasem pozostawania bez pracy przedstawiają tabele 6,7,8.

Tabela 6

Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według wieku i czasu pozostawania bez pracy (stan w końcu 2018r.)

Wiek	Czas pozostawania bez pracy						Razem
	Do 1 m-ca	1 – 3 m-cy	3 – 6 m-cy	6 – 12 m-cy	12 – 24 m-cy	Powyżej 24 m-cy	
18 – 24 lat	49	87	55	43	48	39	321
25 – 34 lat	59	124	91	85	116	211	686
35 – 44 lat	46	79	67	78	64	165	499
45 – 54 lat	33	61	39	49	53	134	369
55 – 59 lat	20	27	25	26	24	100	222
pow. 60 lat	8	6	6	16	15	45	96

Tabela 7

Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy (stan w końcu 2018r.)

Staż pracy	Okres pozostawania bez pracy w miesiącach						
	do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	Powyżej 24	Razem
do 1 roku	49	75	29	52	56	108	369
od 1 do 5 lat	53	107	100	71	108	186	625
od 5 do 10	35	69	54	65	48	116	387
od 10 do 20	34	53	54	49	39	119	348
od 20 do 30	19	30	16	22	26	56	169
od 30 i więcej	5	11	6	8	8	14	52
bez stażu	20	39	24	30	35	95	243
Razem	215	384	283	297	320	694	**X**

Tabela 8

Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według czasu pozostawania bez pracy oraz wykształcenia (stan w końcu 2018r.)

Wyszczególnienie	Czas pozostawania bez pracy						
	Do 1 m-ca	1 – 3 m-cy	3 – 6 m-cy	6 – 12 m-cy	12 – 24 m-cy	Powyżej 24 m-cy	Razem
Wyższe	22	26	21	27	17	33	146
Policealne i średnie zawodowe	34	73	48	45	67	115	382
Średnie ogólnokształcące	22	34	25	25	34	38	178
Zasadnicze zawodowe	39	103	93	96	83	213	627
Gimnazjalne i poniżej	98	148	96	104	119	295	860
w tym kobiety							
Wyższe	14	15	15	15	15	25	99
Policealne i średnie zawodowe	18	49	31	34	55	102	289
Średnie ogólnokształcące	13	25	17	15	29	35	134
Zasadnicze zawodowe	16	51	52	43	51	152	365
Gimnazjalne i poniżej	32	59	41	56	65	192	445

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Po nowelizacji *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* obowiązującej od dnia 27 maja 2014 roku, grupa osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, przyjęła nowy kształt. Do grupy takich osób zaliczamy:

- bezrobotnych do 30 roku życia;
- bezrobotnych długotrwale;
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej;
- bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia;
- bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia;
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

Osobom takim, przysługuje pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych. Ideą programów specjalnych jest umożliwienie powiatowym urzędom pracy elastycznego reagowania na potrzeby klienta, wymagającego niestandardowego wsparcia w procesie aktywizacji. Programy specjalne przewidują rozwiązania, umożliwiające aktywizację bezrobotnych i innych uprawnionych osób, potrzebujących specyficznej pomocy w doprowadzeniu do podjęcia pracy. Podstawowym warunkiem, aby uznać, iż program przygotowany przez urząd pracy posiada znamiona programu specjalnego, jest zastosowanie wobec wszystkich jego uczestników zarówno usług i instrumentów rynku pracy, jak również specyficznych elementów, niezbędnych do przezwyciężenia barier, utrudniających aktywizację osób bezrobotnych.

W końcu grudnia 2018r. najliczniejszą z wymienionych grup, stanowiącą aż 59% ogólnej liczby bezrobotnych była grupa osób długotrwale bezrobotnych (tj. osób pozostających w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat). Drugą, co do wielkości grupą, są osoby bezrobotne do 30 roku życia, które stanowiły 30% osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie chełmińskim. Odsetek pozostałych grup w ogólnej liczbie bezrobotnych w dniu 31.12.2018r. kształtował się następująco: bezrobotni powyżej 50 roku życia – 23%, bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 28%, bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – 0,5% oraz niepełnosprawni – 3%. Część sprawozdawcza poświęcona liczbie bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy nie została jeszcze w Powiatowych Urzędach Pracy zintegrowana w systemie informatycznym, wobec czego dane są nieznane.

Tabela 9

Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w styczniu i grudniu 2018r.

Wyszczególnienie	Styczeń 2018		Grudzień 2018	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Do 30 roku życia	731	507	651	461
w tym do 25 roku życia	366	246	321	208
Długotrwale bezrobotni	1556	1057	1292	891
Powyżej 50 roku życia	626	260	509	213
Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	654	547	609	516
Posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	15	11	10	6
Niepełnosprawni	88	50	75	42

Tabela 10

Szczegółowa struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu grudnia 2018r.

Wyszczególnienie		Liczba bez-robot-nych razem	Będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy							
			do 30 roku życia	w tym do 25 roku życia	długo-trwale bezro-botni	pow. 50 roku życia	korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	niepełno-sprawni
Czas pozostawania bez pracy w mies.	do 1	158	81	49	38	42	0	31	2	5
	1 - 3	300	147	87	76	73	0	84	1	16
	3 - 6	215	104	55	64	50	0	78	2	14
	6 - 12	249	89	43	112	69	0	79	3	17
	12 - 24	316	103	48	316	60	0	124	1	9
	pow. 24	693	127	39	686	215	0	213	1	14
Wiek	18 - 24	321	X	321	120	X	0	109	0	7
	25 - 34	613	330	X	387	X	0	372	2	14
	35 - 44	360	X	X	310	X	0	122	7	15
	45 - 54	319	X	X	245	191	0	5	1	16
	55 - 59	222	X	X	158	222	0	1	0	16
	60-64 lata	96	X	X	72	96	0	0	0	7
Wykształcenie	wyższe	125	57	12	58	9	0	54	0	2
	policealne i średnie zawodowe	350	151	76	215	54	0	142	3	12
	średnie ogólno-kształcące	150	85	39	92	12	0	75	0	3
	zasadnicze zawodowe	549	140	70	385	193	0	155	1	25
	gimnazjalne i poniżej	757	218	124	542	241	0	183	6	33
Staż pracy ogółem	do 1 roku	343	186	98	226	27	0	110	0	9
	1 - 5	565	257	102	372	58	0	231	3	17
	5 - 10	307	45	3	216	70	0	116	4	12
	10 - 20	278	0	X	203	154	0	58	2	17
	20 - 30	450	X	X	99	135	0	2	1	10
	30 lat i więcej	51	X	X	22	51	0	1	0	3
	bez stażu	237	163	118	154	14	0	91	0	7
Ogółem		1931	651	321	1292	509	0	609	10	75

Bezrobotni zamieszkali na obszarach wiejskich

Bezrobotni zamieszkali na obszarach wiejskich stanowią 62 % ogółu osób bezrobotnych z powiatu chełmińskiego. W końcu grudnia 2018r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie było zarejestrowanych 1355 osób zamieszkałych na terenach wiejskich z czego 851 osób stanowiły kobiety (64% ogółu zarejestrowanych kobiet). W zestawieniu z 2017r. udział osób bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich w ogólnej liczbie bezrobotnych zmalał o 1%.

Tabela 11

Struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według wykształcenia

Wyszczególnienie	Stan w końcu 2017r.		Stan w końcu 2018r.		Zmiana w liczbach bezwzględnych	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Wyższe	80	61	80	59	0	-2
Policealne i średnie zawodowe	267	201	238	188	-29	-13
Średnie ogólnokształcące	125	98	111	90	-14	-8
Zasadnicze zawodowe	449	275	389	232	-60	-43
Gimnazjalne i poniżej	621	330	537	282	-84	-48

W rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie najliczniejszą grupę wśród osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i poniżej (40%) oraz osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (29%). Udział osób z wykształceniem wyższym stanowi na terenie wiejskim zaledwie 6%. Świadectwem ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych legitymowało się ok. 18% ogółu bezrobotnych natomiast średnich ogólnokształcących 8%. Biorąc pod uwagę analogiczny okres w 2017r., obserwujemy w 2018r. największe zmniejszenie osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – spadek o 14% (84 osoby). W tabeli 12 przedstawiono strukturę bezrobotnych zamieszkałych na wsi według wieku.

Tabela 12

Struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według wieku

Wyszczególnienie	Stan w końcu 2017r.		Stan w końcu 2018r.		Zmiana w liczbach bezwzględnych	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
18 – 24 lat	230	160	230	154	0	-6
25 – 34 lat	505	367	452	347	-53	-20
35 – 44 lat	343	211	287	178	-56	-33
45 – 54 lat	261	157	209	112	-52	-45
55 – 59 lat	141	70	119	60	-22	-10
pow. 60 lat	62	X	58	X	-4	0

Wśród osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi, największe grupy stanowią osoby w wieku 25 - 34 lat oraz 35 – 44 lat. Stanowią one łącznie 54% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na obszarze wiejskim (odpowiednio 33% i 21%). Największa ilość bezrobotnych kobiet należy również do grup w wieku 25 - 34 lat oraz 35 – 44 lat. Stanowią one łącznie 62% bezrobotnych kobiet z obszaru wiejskiego (odpowiednio 41% i 21%). Największe zmniejszenie zarejestrowanych zanotowano wśród osób w wieku 35 - 44 lat. Porównując stany w końcu 2017r. i 2018r. otrzymamy spadek o 56 osób (16%).

W tabeli 13 przedstawiono strukturę bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy.

Tabela 13

Struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie	Stan w końcu 2017r.		Stan w końcu 2018r.		Zmiana w liczbach bezwzględnych	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Do 1 m-ca	139	56	138	66	-1	10
1 – 3 m-cy	229	103	239	126	10	23
3 – 6 m-cy	193	105	173	104	-20	-1
6 – 12 m-cy	210	128	189	109	-21	-19
12 – 24 m-cy	283	199	198	133	-85	-66
Powyżej 24 m-cy	488	374	418	313	-70	-61

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w końcu 2018r., najliczniejszą grupę stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (31%) oraz od 1 do 3 miesięcy (18%). Struktura pozostałych grup osób bezrobotnych pozostających bez pracy, poza osobami bez pracy do 1 miesiąca (10%), jest bardzo zbliżona i oscyluje w granicach 13-15%. W końcu roku największemu zmniejszeniu uległa grupa osób bezrobotnych pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy – porównując analogiczny okres w 2017r. obserwujemy spadek o 85 osób (30%).

Bezrobotni niepełnosprawni

Osoba niepełnosprawna, jako uczestnik rynku pracy w wielu sytuacjach pozbawiona jest równego dostępu do zatrudnienia oraz odpowiedniego dostępu do potrzeb wsparcia w jego pozyskaniu i utrzymaniu. Nierzadko spotyka się też z negatywnymi postawami społecznymi zarówno pracodawców, jak i pracowników sprawnych. Trudna sytuacja osób niepełnosprawnych na rynku pracy związana jest z ich niską aktywnością zawodową. Podstawowym źródłem problemów są bariery w dostępie do edukacji i niski poziom doświadczenia zawodowego. Praca, stanowiąca istotny element życia, w przypadku niepełnosprawnych pełni rolę szczególną. Jest dla nich drogą do pełnego uczestnictwa w życiu społeczeństwa, elementem rehabilitacji, a nie tylko źródłem pozyskiwania środków materialnych. Niepełnosprawni, podejmując pracę wchodzą w relacje z otoczeniem zawodowym. Jest to dla nich możliwość zdobycia kompetencji społecznych oraz przełamania obaw przed kontaktami z innymi ludźmi.

W końcu 2018r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie było zarejestrowanych jako bezrobotne 75 osób niepełnosprawnych z czego 19 posiadało prawo do zasiłku. W zestawieniu ze stanem z końca roku 2017, w którym takich osób było 83, otrzymamy 10 % spadek. W ogólnej liczbie osób bezrobotnych niepełnosprawnych były 42 kobiety (56%), z których 12 posiadało prawo do zasiłku (29%). Na obszarze wiejskim w końcu 2018r. w rejestrze bezrobotnych niepełnosprawnych pozostawało 41 osób z czego 25 osób stanowiły kobiety.

Wśród bezrobotnych z obszaru powiatu chełmińskiego z największymi problemami dotyczącymi znalezienia pracy borykają się niepełnosprawni w wieku 45 – 59 lat oraz osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej.

Grupy wymienione wyżej stanowią w powiecie chełmińskim największą grupę wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Biorąc pod uwagę staż pracy najmniejsza liczba osób jest w grupie osób niepełnosprawnych posiadających staż powyżej 30 lat, natomiast największa wśród osób ze stażem od 1 do 5 lat oraz 10-20 lat.

Tabela 14

Bezrobotni niepełnosprawni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według wieku, wykształcenia i stażu pracy

Wyszczególnienie		Stan w końcu 2017r.		Stan w końcu 2018r.	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Wiek	18 – 24 lat	10	4	7	5
	25 – 34 lat	11	7	14	8
	35 – 44 lat	19	14	15	8
	45 – 54 lat	27	21	16	11
	55 – 59 lat	10	5	16	10
	pow. 60 lat	6	0	7	0
Wykształcenie	Wyższe	2	1	2	1
	Policealne i średnie zawodowe	11	9	12	9
	Średnie ogólnokształcące	7	5	3	3
	Zasadnicze zawodowe	24	15	25	11
	Gimnazjalne i poniżej	39	21	33	18
Staż pracy	do 1 roku	8	6	9	6
	1 - 5	17	11	17	10
	5 - 10	14	11	12	10
	10 - 20	11	8	17	8
	20 - 30	14	8	10	4
	30 lat i więcej	6	1	3	0
	bez stażu	13	6	7	4

III Lokalny rynek pracy

Płynność lokalnego rynku pracy

W 2018r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie dokonano 3280 rejestracji osób jako bezrobotne. Wśród wszystkich rejestracji udział rejestrowanych kobiet stanowił 52% (1701 rejestracji). W roku 2017r. rejestracji jako osoby bezrobotne dokonało 3795 osób w tym 1894 kobiet (50%). Porównując powyższe, możemy zauważyć spadek liczby rejestracji o 14 % oraz 2 % wzrost udziału kobiet w ogólnej liczbie.

W ogólnej liczbie rejestrujących się bezrobotnych możemy wyodrębnić osoby zamieszkałe na wsi. Liczba osób z terenów wiejskich w 2018r. wyniosła 2042, w tym udział kobiet wyniósł 54%.

W roku 2018 z terenu powiatu chełmińskiego, wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych było 3528. W zestawieniu z 2017r., w którym dokonano 4156 wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych, obserwujemy spadek o 15%. Powodem wyłączeń z rejestru w 2018r. było m.in. podjęcie pracy (1904 osób – 54%), niepotwierdzenie gotowości do pracy (550 osób - 16%), dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (270 osób - 8%) oraz odmowa przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy (134 osób - 4%).

Wśród wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych wyłączenia kobiet stanowią w powiecie chełmińskim 53%. W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się liczby rejestracji i wyłączeń z ewidencji według miejsca zamieszkania w latach 2017 -2018.

Wyszczególnienie	Powiat chełminski		W tym obszar wiejski	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
2017r.				
Rejestracje	3795	1894	2357	1184
Wyłączenia	4156	2101	2555	1311
w tym podjęcia pracy	2242	1145	1435	741
2018r.				
Rejestracje	3280	1701	2042	1102
Wyłączenia	3528	1863	2229	1216
w tym podjęcia pracy	1904	1025	1232	684

Podjęcia pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie monitoruje wyłączenia osób bezrobotnych z ewidencji tutejszego urzędu, z powodu podjęcia pracy. Praca zawodowa wpływa korzystnie nie tylko na sytuację życiową osób podejmujących pracę, ale również ma odzwierciedlenie w gospodarce lokalnej. W tabeli 15 przedstawiono podjęcia pracy przez osoby bezrobotne w kolejnych miesiącach 2018r. z uwzględnieniem miejsca zamieszkania.

Tabela 15

Podjęcia pracy przez bezrobotnych według miejsca zamieszkania w poszczególnych miesiącach 2018r.

Miesiąc	Powiat chełminski		W tym obszar wiejski	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Styczeń	129	58	88	37
Luty	163	80	108	52
Marzec	166	97	102	62
Kwiecień	199	93	127	67
Maj	147	63	87	37
Czerwiec	137	69	91	46
Lipiec	136	75	90	56
Sierpień	138	74	91	48
Wrzesień	234	153	161	99
Październik	174	105	119	80
Listopad	139	76	85	47
Grudzień	142	82	83	53

Oferty pracy

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie w 2018r. zgłoszono 3059 ofert pracy, w tym 745 ofert pracy subsydiowanej. W zestawieniu z 2017r. obserwujemy w 2018 r. zwiększenie liczby zgłoszonych ofert o 18%, a wśród ofert subsydiowanych spadek o 28%. Największą liczbę ofert pracy zgłoszono w miesiącu sierpniu – było to 18% wszystkich ofert pracy zgłoszonych w ciągu całego roku.

Szczegółową liczbę ofert pracy w rozbiciu na poszczególne miesiące 2018r. przedstawia tabela 16.

Tabela 16

Oferty pracy zgłoszone w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie w 2018r.

Wyszczególnienie		Miesiąc											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liczba zgłoszonych ofert pracy	Ogółem	286	200	209	297	281	231	189	560	213	178	155	260
	w tym subsydiowanej	115	72	77	85	72	28	43	25	99	67	36	26

Profile pomocy

Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych jest nowym sposobem współpracy urzędu pracy z osobami bezrobotnymi wprowadzonym ustawą z dnia 14 marca 2014r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw. Profil pomocy to właściwy ze względu na sytuację i potrzeby osoby bezrobotnej zakres form pomocy określonych w ustawie. Celem profilowania jest zastosowanie wobec osoby bezrobotnej takiej pomocy, która najbardziej odpowiada jej aktualnej sytuacji i potrzebom. Profil pomocy ustala się dla każdej osoby bezrobotnej, która rejestruje się w powiatowym urzędzie pracy. Osobie bezrobotnej może zostać ustalony jeden z trzech profili pomocy. W ramach każdego profilu stosowane są określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy formy pomocy.

- **profil pomocy I** – w tym profilu urząd pracy może zastosować pośrednictwo pracy i pomóc w uzyskaniu oferty pracy, a także w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe lub szkolenia, sfinansowanie kosztów egzaminów, zwrot

kosztów przejazdu, bezzwrotne środki na podjęcie działalności gosp., świadczenie aktywizacyjne, pożyczkę na podjęcie działalności gosp., bon szkoleniowy, bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie;

- **profil pomocy II** – w tym profilu urząd pracy może zastosować dowolne formy pomocy określone w ustawie, takie jak szkolenia, skierowanie do prac interwencyjnych lub robót publicznych itd., z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja;
- **profil pomocy III** – w tym profilu urząd pracy może zastosować m.in. Program Aktywizacja i Integracja, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy, programy specjalne, które obejmują instrumenty wymienione w ustawie uzupełnione dodatkowymi usługami, które mogą pomagać w trwałym powrocie na rynek pracy.

Powiatowy urząd pracy ustalając profil pomocy dokonuje analizy sytuacji osoby bezrobotnej i jej szans na rynku pracy biorąc pod uwagę oddalenie od rynku pracy i gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy. Przez oddalenie od rynku pracy rozumie się czynniki utrudniające wejście lub powrót na rynek pracy. Aby określić oddalenie od rynku pracy doradca klienta zadaje osobie bezrobotnej pytania dotyczące m.in. uprawnień zawodowych, umiejętności, miejsca zamieszkania pod względem oddalenia od potencjalnych miejsc pracy, możliwości dojazdu do pracy, czy dostępu do nowoczesnych form komunikowania się z powiatowym urzędem pracy i pracodawcami. Przez gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy rozumie się czynniki wskazujące na potrzebę i chęć bezrobotnego do podjęcia pracy. Aby określić gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy, doradca klienta zadaje osobie bezrobotnej m.in. pytania dotyczące gotowości do współpracy z powiatowym urzędem pracy, zaangażowania w samodzielne poszukiwanie pracy, powodów rejestracji w powiatowym urzędzie pracy, czy dyspozycyjności.

Profil pomocy ustalany jest przez doradcę klienta podczas wywiadu z osobą bezrobotną. Wywiad obejmuje 24 pytania, ale odpowiedź na 8 z nich urząd pracy uzyskuje już w trakcie rejestracji. Osoba bezrobotna odpowiada zatem na pozostałe 16 pytań. Doradca klienta zaznacza w specjalnym elektronicznym kwestionariuszu odpowiedzi osoby bezrobotnej, a następnie otrzymuje wynik w postaci profilu pomocy. Ustalony przez system profil pomocy może zostać zmieniony przez doradcę klienta jeśli istnieją ku temu uzasadnione powody, przed zakończeniem wywiadu i zatwierdzeniem profilu pomocy zaproponowanego przez system.

W tabeli 17 przedstawiono liczbę osób bezrobotnych, z uwzględnieniem ustalonych profili pomocy według stanu w końcu roku 2018. Osoby z pierwszym profilem pomocy stanowiły zaledwie 5,6% w ogólnej liczbie osób z przypisanym profilem, natomiast z profilem drugim i trzecim odpowiednio 44 i 51%.

Tabela 17

Bezrobotni z ustalonymi profilami pomocy zgodnie ze stanem w końcu roku 2018

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy	
	Bezrobotni	w tym kobiety
Profil I	116	47
Profil II	913	475
Profil III	1058	771
Razem	2087	1293

Zatrudnienie cudzoziemców

Zgodnie z polskim prawem, w 2018 roku możliwe było powierzenie cudzoziemcowi wykonywania pracy na terytorium RP bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę. Polscy pracodawcy mieli prawo zatrudnić nieposiadających zezwolenia obywateli: Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej, Ukrainy. Obywatele tych krajów mogli wykonywać pracę przez maksymalny okres 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy, niezależnie od liczby podmiotów powierzających im wykonywanie pracy. Przed podjęciem pracy przez cudzoziemca przyszły pracodawca musiał zarejestrować w urzędzie pracy pisemne oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy temu cudzoziemcowi, które określało:

- nazwę zawodu,
- miejsce wykonywania pracy,
- datę rozpoczęcia i okresy wykonywania pracy,
- rodzaj umowy stanowiącej podstawę wykonywania pracy,
- wysokość wynagrodzenia brutto za pracę,

Umowa zawarta z cudzoziemcem musiała być zgodna z powyższym oświadczeniem oraz zawarta na piśmie. Pracodawca, który powierzył pracę cudzoziemcowi przebywającemu nielegalnie na terenie RP, podlegał odpowiedzialności karnej. W tabeli 18 przedstawiono liczbę oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy z uwzględnieniem państw pochodzenia cudzoziemca według stanu w końcu roku 2018.

Tabela 18

Liczba oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy z uwzględnieniem państw pochodzenia cudzoziemca według stanu w końcu roku 2018

Wyszczególnienie	Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi
Ogółem	5793
z ogółem według państwa pochodzenia cudzoziemca	
Białoruś	65
Rosja	10
Ukraina	5632
Mołdawia	58
Armenia	4
Gruzja	24
Ogólna liczba przyjętych spraw w związku z oświadczeniami o powierzeniu pracy cudzoziemcowi	6015

Aby cudzoziemiec mógł wykonywać legalnie pracę w Polsce na podstawie zezwolenia na pracę musi posiadać tytuł pobytowy, z którym może wiązać się uprawnienie do wykonywania pracy w Polsce; o tytuł pobytowy ubiega się sam cudzoziemiec. Istnieje 6 rodzajów zezwoleń na pracę (A, B, C, D, E i S). Procedury i kryteria wydawania zezwoleń różnią się w zależności od typu zezwolenia. Powiatowy Urząd Pracy obsługuje z upoważnienia Starosty zezwolenia typu S, tj. zezwolenie na pracę sezonową wykonywaną przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym w sektorach: rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka w ramach działalności uznanych za sezonowe określonych w stosownym rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W przypadku tego typu zezwoleń pracodawca składa wniosek o wydanie zezwolenia na pracę sezonową w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na swoją siedzibę lub miejsce zamieszkania (siedziba dotyczy osoby prawnej, np. przedsiębiorstwa, a miejsce zamieszkania - osoby fizycznej). Składając wniosek pracodawca dołącza również dowód dokonania wpłaty w wysokości 30 zł. Jeżeli zezwolenie ma dotyczyć obywatela innego kraju niż Armenia, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Rosja lub Ukraina, do wniosku należy dołączyć informację dot. wyniku testu rynku pracy. Zezwolenie na pracę sezonową jest wydawane dla określonego cudzoziemca. Zezwolenie określa podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, najniższe wynagrodzenie cudzoziemca, wymiar czasu pracy albo liczbę godzin pracy w tygodniu lub miesiącu, rodzaj umowy będącej podstawą wykonywania pracy oraz okres ważności zezwolenia. Jeżeli zezwolenie

dotyczy pracy cudzoziemca w charakterze pracownika tymczasowego, w zezwoleniu na pracę jest określany także pracodawca użytkownik. W okresie ważności zezwolenia możliwe jest wykonywanie każdej pracy sezonowej, a nie tylko tej wskazanej we wniosku. W tabeli 19 przedstawiono liczbę wydanych zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca z uwzględnieniem państw jego pochodzenia według stanu w końcu roku 2018.

Tabela 19

Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca z uwzględnieniem państw jego pochodzenia według stanu w końcu roku 2018

Wyszczególnienie	Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca
Ogółem	186
z ogółem według państwa pochodzenia cudzoziemca	
Białoruś	8
Rosja	0
Ukraina	178
Mołdawia	0
Armenia	0
Gruzja	0
Inne	0
Ogólna liczba przyjętych spraw w związku z oświadczeniami o powierzeniu pracy cudzoziemcowi	244

IV Organizacja i zarządzanie

Zatrudnienie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie

Według stanu w dniu 31.12.20108 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie zatrudnionych było 30 osób. Wśród osób zatrudnionych osoby z wykształceniem wyższym stanowią 77%. Tabela 20 prezentuje pracowników zatrudnionych w PUP w Chełmnie w dniu 31 grudnia w latach 2003 – 2018 z podziałem na wykształcenie oraz z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych.

Tabela 20

Pracownicy zatrudnieni w PUP w Chełmnie w dniu 31 grudnia w latach 2003 – 2018 z podziałem na wykształcenie oraz z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych

Wyszczególnienie	Ogółem	Pracownicy z wykształceniem				Niepełnosprawni
		wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym i innym	
2003	32	13	14	2	3	3
2004	31	12	14	2	3	3
2005	29	11	13	4	1	1
2006	30	14	13	3	0	1
2007	28	12	14	2	0	2
2008	36	18	14	4	0	4
2009	35	23	8	4	0	5
2010	38	23	8	4	3	4
2011	39	25	9	2	3	4
2012	32	23	8	1	0	4
2013	32	24	7	1	0	5
2014	33	25	7	1	0	4
2015	31	24	6	1	0	4
2016	28	22	6	0	0	3
2017	28	22	6	0	0	3
2018	30	23	5	0	2	2

Zadania fakultatywne w 2018

Zadania fakultatywne finansowane są ze środków Funduszu Pracy, na podstawie art. 108 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W szczególności dotyczą one:

- komunikowania się z osobami bezrobotnymi i pracodawcami, instytucjami,
- opracowywania i rozpowszechniania informacji o usługach rynku pracy,
- wypłacania dodatków do wynagrodzeń kluczowych pracowników,
- obowiązkowego doskonalenia kadr publicznych służb zatrudnienia,
- rozwoju i utrzymania systemów informatycznych.

Tabela 21 zawiera ich szczegółowy podział i poziom, jaki wystąpił w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie w roku 2018.

Tabela 21

Wydatkowanie środków Funduszu Pracy na realizację innych fakultatywnych zadań w 2018 roku

Wydatki	Kwota w zł
Rozwój i eksploatacje systemu informatycznego	204 349,53
Informacja i poradnictwo zawodowe	13 799,02
Koszty wysyłki, komunikowanie się z pracodawcami i bezrobotnymi, druki, prowizje bankowe i pocztowe	80 797,34
Koszty sądowe i egzekucyjne	428,27
Koszty szkolenia kadr PSZ	63 808,35
Dodatki do wynagrodzeń	70 930,00
Pozostałe wydatki limitowe w tym działalność promocyjna i badanie rynku pracy	34 281,65

V ŚRODKI FUNDUSZU PRACY W ROKU 2018

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie w celu ograniczenia bezrobocia w powiecie chełmińskim, a tym samym poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy, nie tylko wykorzystuje racjonalnie środki przeznaczone z algorytmu, ale również pozyskuje dodatkowe środki finansowe, w tym pochodzące z budżetu Unii Europejskiej (poniższa tabela)

Tabela 22

Wydatki środków pochodzących z Unii Europejskiej z podziałem na instrumenty w 2018 roku w PUP w Chełmnie (kwoty w tys. zł)

Wyszczególnienie	POWER	RPO WKP
Staże	829,6	895,2
Szkolenia	140,0	75,0
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	286,7	192,0
Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy	348,4	288,0

Dzięki tym staraniom można mieć wpływ na pobudzenie lokalnej gospodarki, zwiększenie liczby nowych miejsc pracy, oraz ułatwienie osobom bezrobotnym podjęcie działalności gospodarczej.

Środki Funduszu Pracy w 2018r.

Środki finansowe Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie przyznawane są zgodnie z rozporządzeniem w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie. Dodatkowo, w ciągu roku, istnieje możliwość pozyskania środków z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie w 2018r. otrzymał i rozdysponował środki w łącznej kwocie 8 190,1 tys. zł. W stosunku do 2017r. środki te zmalały o ok. 13%, tj. 1 187,9 tys. zł – wówczas wyniosły one 9 378,0 tys. zł. Z ich wykorzystaniem, realizując usługi i instrumenty rynku pracy wynikające z *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* zaktywizowano i objęto pomocą 1301 beneficjentów. Tabela 23 szczegółowo przedstawia podział przyznanych środków.

Tabela 23

Podział środków Funduszu Pracy i EFS na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia w 2018r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie

Instrument	Kwota w tys. zł	Beneficjenci ogółem
Roboty publiczne	1 274,2	243
Prace interwencyjne	692,1	154
Prace społecznie użyteczne	22,9	19
Staż	2 213,4	421
Szkolenia zawodowe i studia podyplomowe	221,1	81
Badania lekarskie	1,9	31
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	653,7	27
Doposażenie lub wyposażenie stanowisk pracy	661,5	27
Zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania	39,7	77
Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy	82,4	85
Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	17,4	10
Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia	2 309,8	126
R A Z E M	**8 190,1**	**1301**

Największy udział w wydatkowaniu środków na aktywne formy miała refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia - kwota przeznaczona na ten cel stanowiła 28% ogólnej sumy wydatków Funduszu Pracy i EFS w 2018r. Za pomocą tego instrumentu zaktywizowano 10% ogólnej liczby beneficjentów. Wysoki udział w wydatkach miał również instrument pomocy, jakim są staże, które stanowiły 27% ogólnej sumy wydatków - za pomocą tej formy zaktywizowano największą liczbę osób bezrobotnych tj. aż 32% z ogólnej liczby. Kolejny z największych udziałów w wydatkach na pomoc beneficjentom przypadł środkom przeznaczonym na realizację robót publicznych – ich udział wyniósł 16%, za pomocą tego instrumentu zaktywizowano 19% beneficjentów.

VI Zestawienie wydatków w 2018 roku na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Roboty publiczne

Roboty publiczne to zatrudnienie bezrobotnego przy wykonywaniu prac organizowanych przez; powiat (z wyłączeniem urzędów pracy), gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowywane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Wykonując roboty publiczne, osoba bezrobotna zostaje zatrudniona na podstawie umowy o pracę i przysługują jej liczne uprawnienia wynikające z tego tytułu (np. prawo do urlopu wypoczynkowego). Poza tym zdobywa nowe doświadczenia zawodowe, co zwiększa jej szanse na rynku pracy. Otrzymuje także wynagrodzenie, które nie może być niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę, jeżeli osoba bezrobotna zatrudniona jest na pełny etat. Podjęcie nawet czasowej pracy zachęca do dalszych poszukiwań, pozwala bezrobotnym uaktywnić się zawodowo - być pracownikiem. Przyznanie tej formy wsparcia osobie bezrobotnej jest uzależnione od profilu pomocy, który zostanie jej ustalony w wyniku analizy sytuacji oraz indywidualnego planu działania ustalonego z doradcą w urzędzie. Roboty publiczne są skierowane do osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy II.

Do zatrudnienia w ramach robót publicznych w 2018r. skierowano 243 osoby. Wydatki jakie poniesiono łącznie w 2018r. na ten cel, stanowią kwotę 1 274,2 tys. zł - w porównaniu z 2017r. wzrost o 16%. Liczba bezrobotnych zaktywizowanych w ramach robót publicznych w porównaniu z 2017r. jest większa o 60%.

W tabeli 24 przedstawiono kształtowanie się wydatków poniesionych na roboty publiczne oraz liczbę osób zaktywizowanych w latach 2017 – 2018.

Tabela 24

Wydatki poniesione na roboty publiczne oraz liczba osób zaktywizowanych w latach 2017 – 2018

Lata	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2017	1 095,1 tys. zł	152
2018	1 274,2 tys. zł	243

Prace interwencyjne

Instrument wsparcia, jakim są prace interwencyjne polega na refundacji przez urząd pracy części kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne, zatrudnionych bezrobotnych. O organizację prac interwencyjnych może ubiegać się każdy pracodawca, który w ocenie PUP jest w stanie te prace prawidłowo przeprowadzić (np.: niebędący w stanie likwidacji oraz niezalegający z podatkami). Do zatrudnienia w formie prac interwencyjnych mogą być kierowane wszystkie osoby bezrobotne, dla których ustalono profil pomocy II. Pomoc udzielana pracodawcom i przedsiębiorcom w ramach prac interwencyjnych jest udzielana zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Na organizację prac interwencyjnych u pracodawców wydano w 2018r., 692,1 tys. zł w wyniku czego zaktywizowano 154 osoby bezrobotne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy. W stosunku do roku poprzedniego, tj. 2017, wydatki na ten cel zmalały o 320,8 tys. zł – ok. 32% natomiast liczba osób zaktywizowanych zmalała o 37%. Wielkości te zobrazowano w tabeli 25.

Tabela 25

Wydatki poniesione na prace interwencyjne oraz liczba osób zaktywizowanych w latach 2017 – 2018

Lata	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2017	1 012,9 tys. zł	246
2018	692,1 tys. zł	154

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej albo uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego. Prace te odbywają się bez nawiązania stosunku pracy ani umowy o pracę. Organizowane są one przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Prace te mogą być wykonywane w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Świadczenie to może być w całości finansowane z budżetu gminy.

W ramach tego wsparcia w 2018 roku, sfinansowano prace dla 19 osób bezrobotnych, na co wydatkowano kwotę w wysokości 22,9 tys. zł. W porównaniu do roku ubiegłego, tj. 2017, liczba beneficjentów korzystających z tego instrumentu zmniejszyła się o 30% natomiast kwota przeznaczona na organizację prac społecznie użytecznych wzrosła się o 40%. Wzrost wydatków przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby osób zaktywizowanych wynika z różnicy w zawieranych umowach. Szczegółowo wielkość wydatków oraz liczbę zaktywizowanych osób przedstawiono w tabeli 26.

Tabela 26

Wydatki związane z organizacją prac społecznie użytecznych oraz liczba osób zaktywizowanych w latach 2017 – 2018

Lata	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2017	16,3 tys. zł	27
2018	22,9 tys. zł	19

Organizacja staży

Głównym celem organizacji staży zawodowych, jest uzyskanie praktycznych umiejętności do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy przez bezrobotnego, bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Staż umożliwia, więc zdobywanie doświadczenia zawodowego, podnoszenie poziomu wykształcenia oraz umiejętności związanych z konkretnym stanowiskiem pracy. Na staż mogą być kierowane wszystkie osoby bezrobotne. Przyznanie wsparcia uzależnione jest jednak od profilu pomocy, który zostanie ustalony w wyniku analizy sytuacji osoby bezrobotnej, jej szans na rynku pracy oraz indywidualnego planu działania ustalonego z doradcą w urzędzie – skierowanie na staż mogą otrzymać osoby, dla których ustalono profil pomocy II. Starosta może skierować do odbycia stażu przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy, a jeśli osoba bezrobotna nie ukończyła jeszcze 30. roku życia - do 12 miesięcy.

Bezrobotny odbywa staż na podstawie umowy, którą urząd pracy zawiera z pracodawcą. Największą zaletą tej formy jest fakt, iż organizator stażu nie ponosi żadnych kosztów związanych z przyjęciem stażysty i organizacją stażu. Bezrobotny za odbywanie stażu otrzymuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku podstawowego dla osób bezrobotnych (kwota uregulowana ustawowo). Okres pobierania stypendium wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych, nie wlicza się jednak do okresu umożliwiającego nabycie prawa do zasiłku dla bezrobotnych oraz do okresu zatrudnienia, od którego zależy nabycie prawa do urlopu wypoczynkowego.

W ramach tej formy w 2018 roku sfinansowano odbywanie stażu dla 421 bezrobotnych, na co wydatkowano kwotę w wysokości 2 213,4 tys. zł. W porównaniu do roku ubiegłego tj. 2017, liczba beneficjentów korzystających z tego instrumentu zmalała o 133 osoby (24%), przy równoczesnym zmniejszeniu kwoty przeznaczonej na organizację staży o 954,3 tys. zł (spadek o 30%). Szczegółowo wielkość wydatków oraz liczbę zaktywizowanych osób przedstawiono w tabeli 27.

Tabela 27

Wydatki związane z organizacją staży zawodowych oraz liczba osób zaktywizowanych w latach 2017 – 2018

Lata	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2017	3 167,7 tys. zł	554
2018	2 213,4 tys. zł	421

Doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy

Wsparciem dla podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą zamierzającego utworzyć miejsce pracy dla skierowanego bezrobotnego jest zwrot kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 600 % przeciętnego wynagrodzenia. Pomoc taka daje możliwość stworzenia dodatkowych miejsc pracy i zwiększa szanse osób bezrobotnych na zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 24 miesięcy. Instrument ten zachęca pracodawców do tworzenia stanowisk pracy. Otrzymane środki można przeznaczyć w szczególności na: zakup środków trwałych, zakup urządzeń, maszyn, w tym środków niezbędnych do zapewnienia zgodności stanowiska pracy z przepisami bezpieczeństwa higieny pracy oraz wymaganiami ergonomii.

W 2018r. na doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy przeznaczono kwotę w wysokości 661,5 tys. zł w wyniku czego utworzono 27 nowych miejsc pracy. W stosunku do 2017r. wydatki na ten cel wzrosły o 422,1 tys. zł (176%), w wyniku czego ilości osób, która otrzymała wsparcie wzrosła o 170%.

Tabela 28

Wydatki poniesione na doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy w latach 2017 – 2018

Lata	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2017	239,4 tys. zł	10
2018	661,5 tys. zł	27

Szkolenia i studia podyplomowe

Sposobem zwiększania szans na znalezienie pracy jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych np. poprzez studia podyplomowe lub uczestnictwo w zorganizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy szkoleniach.

Szkoleniem nazywamy pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia. Szkolenie odbywa się w formie kursu, realizowanego według planu nauczania obejmującego przeciętnie nie mniej niż 25 godzin zegarowych w tygodniu, chyba, że przepisy odrębne przewidują niższy wymiar szkolenia. Szkolenie może trwać do 6 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie nie dłużej niż 12 miesięcy; w przypadkach osób bez kwalifikacji zawodowych szkolenie może trwać do 12 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie nie dłużej niż 24 miesiące.

PUP inicjuje, organizuje i finansuje szkolenia bezrobotnych, w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji, zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku: braku kwalifikacji zawodowych, konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji, utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie oraz braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Bezrobotnemu w okresie odbywania szkolenia, na które został skierowany przez PUP, przysługuje stypendium finansowane ze środków Funduszu Pracy w wysokości 120 % kwoty zasiłku dla bezrobotnych, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin.

Finansowanie wspomnianych wyżej kosztów studiów podyplomowych organizowane jest na wniosek osoby zainteresowanej a wysokość dofinansowania może wynieść do 100% wysokości kosztów organizatora takich studiów jednak nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia. W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie, osoba bezrobotna może dodatkowo otrzymywać każdego miesiąca stypendium w wysokości 20% zasiłku podstawowego.

W 2018r. na realizację szkoleń i dofinansowanie studiów podyplomowych rozdysponowano kwotę w wysokości 221,1 tys. zł. Łącznie z tych form aktywizacji skorzystało 81 osób zarejestrowanych w PUP w Chełmnie. W zestawieniu z 2017r. liczba bezrobotnych biorących udział w tych formach zmalała o 26 osób (24%), natomiast wydatki z tym związane zmniejszyły się o 75,0 tys. zł (25%). Zestawienie liczby osób zaktywizowanych oraz wydatków w latach 2017 – 2018 przedstawia tabela 29.

W 2018r. realizowano szkolenia w zakresie m.in.:

- nauki spawania różnymi metodami,
- nauki umiejętności poszukiwania pracy,
- zdobywania uprawnień do obsługi sprzętu m.in. wózków widłowych, suwnic i podestów ruchomych,
- nabycia umiejętności związanych z zawodem magazyniera czy kucharza.

Tabela 29

Środki wydatkowane na szkolenia i dofinansowanie studiów podyplomowych wraz z liczbą osób zaktywizowanych w latach 2017 – 2018

Rok	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2017	296,1 tys. zł	107
2018	221,1 tys. zł	81

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (tzw. dotacje) to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych, absolwentów centrum integracji społecznej oraz absolwentów klubów integracji społecznej zainteresowanych rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej. Przyznawane środki mogą zawierać w sobie pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem tej działalności. Całkowita wysokość dotacji określana jest każdorazowo w umowie - nie może być jednak wyższa niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia. Ta forma walki z bezrobociem znalazła szerokie uznanie wśród bezrobotnych. Na jej atrakcyjność wypłynęła również obniżona kwota składki na ubezpieczenie społeczne dla osób po raz pierwszy podejmujących działalność gospodarczą.

Łącznie w 2018r. przyznano jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości 653,7 tys. zł co w zestawieniu z 2017r. pokazuje zmniejszenie środków o 12%. Pozwoliły one na udzielenie pomocy 27 osobom bezrobotnym.

Najczęściej podejmowano działalność gospodarczą w zakresie handlu i usług: mechaniki pojazdowej, stolarskich, projektowych, remontowo – budowlanych,

programowania, finansowych oraz fryzjerskich, kosmetycznych i pielęgnacji zwierząt.

Zestawienie wielkości wydatków związanych z przyznanymi jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej przedstawiono w tabeli 30.

Tabela 30

Środki wydatkowane na utworzenie własnej działalności gospodarczej wraz z liczbą osób zaktywizowanych w latach 2017 – 2018

Rok	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2017	743,3 tys. zł	31
2018	653,7 tys. zł	27

Zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania

Instrument ten zachęca do mobilności zawodowej i umożliwia uzyskanie intensywniejszej pomocy finansowej dla osób bezrobotnych. Zwroty kosztów zakwaterowania i kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, odbywania szkolenia lub zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego należą do instrumentów rynku pracy cieszącym się dużym zainteresowaniem wśród bezrobotnych. Zwroty te wspomagają przełamanie „bariery odległości" będącej często przyczyną rezygnacji z w/w form aktywizacji zawodowej.

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie w 2018r. udzielił zwrotu kosztów 77 osobom. Kwota związana ze zwrotem kosztów przejazdu i zakwaterowania wyniosła 39,7 tys. zł. W zestawieniu z 2017r. obserwujemy zmniejszenie rozdysponowanych na ten cel środków o 27% i objęcie pomocą mniejszej liczby osób bezrobotnych o 48%.

Tabela 31

Środki wydatkowane na zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania wraz z liczbą osób korzystających w latach 2017 – 2018

Rok	Wydatki	Liczba osób korzystających
2017	54,4 tys. zł	147
2018	39,7 tys. zł	77

Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców

Przedsiębiorcy zainteresowani kształceniem ustawicznym pracowników i pracodawcy w związku z niedopasowaniem kwalifikacji zawodowych do aktualnych lub przyszłych potrzeb przedsiębiorstwa mogą od 2014 roku skorzystać z dofinansowania jakie umożliwia Krajowy Fundusz Szkoleniowy.

Środki przeznaczone na kształcenie ustawiczne mogą być przeznaczone na: kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą, egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych, badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu, ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

Pracodawca zainteresowany uzyskaniem środków składa wniosek we właściwym ze względu na siedzibę pracodawcy albo miejsce prowadzenia działalności gospodarczej Powiatowym Urzędzie Pracy.

Na wniosek pracodawcy, na podstawie umowy, PUP może przyznać środki z KFS na sfinansowanie ww. kosztów, w wysokości 80% tych kosztów, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika, a w przypadku mikroprzedsiębiorstw w wysokości 100%, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

Do kształcenia ustawicznego w 2018r. skierowano 85 osób. Wydatki jakie poniesiono łącznie na ten cel, stanowią kwotę 82,4 tys. zł - w porównaniu z 2017r. spadek o 29%. Liczba bezrobotnych zaktywizowanych w ramach tej formy w porównaniu z 2017r. jest mniejsza o 23%.

W tabeli 32 przedstawiono kształtowanie się wydatków poniesionych na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców oraz liczbę osób zaktywizowanych w latach 2017 – 2018.

Tabela 32

Środki wydatkowane na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców wraz z liczbą osób korzystających w latach 2017 – 2018

Rok	Wydatki	Liczba osób korzystających
2017	116,1 tys. zł	111
2018	82,4 tys. zł	85

Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia

Celem tej formy pomocy jest zachęcenie pracodawców do zatrudniania osób młodych poprzez gwarantowanie refundacji części kosztów pracy do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od pracodawcy. Jednocześnie założeniem tego instrumentu jest podniesienie aktywności zawodowej osób z tej grupy wiekowej, ma on również spowodować zmniejszenie liczby pozapracowniczych form zatrudnienia i ułatwić przechodzenie do zatrudnienia w ramach umowy o pracę, w tym w dalszej perspektywie również na umowy o pracę na czas nieokreślony.

Refundacja może być przyznana za zatrudnienie skierowanego do pracy bezrobotnego do 30 roku życia, który podjął to zatrudnienie oraz ustalono dla niego profil pomocy i zaplanowano tę formę pomocy w indywidualnym planie działania.

Warunkiem przyznania pracodawcy lub przedsiębiorcy refundacji jest: zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 roku życia przez okres 12 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz przez okres 12 miesięcy po zakończeniu tej refundacji; niezmniejszenie w okresie ostatnich 6 miesięcy przed złożeniem wniosku zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 12 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji po rygorem zwrotu otrzymanych środków.

W przypadku rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę w trakcie przysługiwania refundacji lub nie wywiązania się z warunku wymaganego okresu utrzymania zatrudnienia, zobowiązany jest on do zwrotu uzyskanej pomocy w kwocie proporcjonalnej do okresu, w którym nie utrzymano zatrudnienia skierowanej osoby bezrobotnej, wraz z odsetkami ustawowymi. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy bez wypowiedzenia z jego winy (tzw. zwolnienie dyscyplinarne) lub wygaśnięcia stosunku pracy bezrobotnego w trakcie okresu objętego refundacją bądź przed upływem okresu 12 miesięcy, PUP kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego. W przypadku braku możliwości skierowania bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca lub przedsiębiorca nie zwracają uzyskanej pomocy za okres, w którym uprzednio skierowany bezrobotny pozostawał w zatrudnieniu.

W ramach tej formy w 2018 roku, PUP w Chełmnie przyznał dofinansowanie do wynagrodzenia 126 osobom. Kwota związana z tą formą pomocy wyniosła 2 309,8 tys. zł. W porównaniu do roku ubiegłego tj. 2017, liczba beneficjentów korzystających z tego instrumentu zmniejszyła się o 171 osób (58%), natomiast kwota przeznaczona na jego organizację zmalała o 321,2 tys. zł (spadek o 12%). Szczegółowo wielkość wydatków oraz liczbę zaktywizowanych osób przedstawiono w tabeli 33.

Tabela 33

Wydatki związane z refundacją części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia oraz liczba osób zaktywizowanych w latach 2017 – 2018

Lata	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2017	2 631,0 tys. zł	297
2018	2 309,8 tys. zł	126

VII Projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz rezerwy Funduszu Pracy.

Szczegółowy opis projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego wraz z charakterystyką beneficjentów oraz formą aktywizacji i kwoty wydatków przedstawia poniższa tabela.

W 2018 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie pozyskane środki przeznaczono na jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, staże zawodowe oraz szkolenia.

Tabela 34

Programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie

Nazwa programu/Tytuł projektu	*Krótki opis programu*	*Limit środków na finansowanie programu*
Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie chełmińskim III	**Cel:** projekt zakładający aktywizację osób bezrobotnych w wieku do 30 roku życia, tzw. NEET. **Forma aktywizacji:** pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia zawodowe, staże, dotacje na założenie działalności gospodarczej **Liczba uczestników w 2018 r.**: 219 osób, z czego: 44 osoby wzięły udział w szkoleniach, 219 osób w stażu zawodowym, a 12 osób otrzymało dotacje na założenie działalności gospodarczej, a 14 doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy.	W 2018 r. 1.630.802,00 zł Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 EFS
Projekt partnerski „Aktywizacja społeczno – zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i korzystających z pomocy społecznej	**Cel:** aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie zdolności do zatrudnienia (po stronie PUP są to bezrobotni zarejestrowani w III profilu pomocy). Udział PUP w realizacji ww projektu zakłada wsparcie 12 osób	Budżet PUP w 2018r 4.179,00 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego

w Gminie Chełmno"	bezrobotnych w postaci prac społecznie użytecznych (6 os. w 2018 r.). Projekt realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Towarzystwo Rozwoju Gminy Płużnica oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chełmnie (lider projektu).	
Projekt partnerski „Integracja społeczna i aktywizacja zawodowa w powiecie chełmińskim poprzez realizację programu specjalnego"	**Cel:** Aktywne włączenie społeczne i zawodowe 120 osób bezrobotnych, z ustalonym III profilem pomocy, zamieszkujących powiat chełmiński, w ramach Programu Specjalnego do 31.10.2019 r. Projekt realizowany w partnerstwie z Fundacją Gospodarczą Pro Europa z Torunia. W 2018 r. 75 osób zostało objętych wsparciem, w postaci: - warsztatów; - poradnictwa zawodowego (indywidualne i grupowe); - animacja lokalna; - szkolenia zawodowe; - staży zawodowych.	Budżet PUP w 2018 r. 295.446,00 zł RPO WKP
Program aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych	**Cel:** aktywizacja 22 osób długotrwale bezrobotnych poprzez zastosowanie wsparcia w postaci poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy oraz robót publicznych.	Rezerwa Funduszu Pracy 182.300,00 zł
Program staży w placówkach ARiMR	**Cel:** aktywizacja 4 osób zamieszkujących tereny wiejskie, poprzez zastosowanie wsparcia w postaci: poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy oraz staży w placówkach ARiMR	Rezerwa Funduszu Pracy 31.200,00 zł
Program aktywizacji zawodowej osób długotrwale	**Cel:** aktywizacja 22 osób długotrwale bezrobotnych poprzez zastosowanie wsparcia w postaci poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy oraz 8	Rezerwa Funduszu Pracy 141.100,00 zł

bezrobotnych II	robót publicznych/4 dotacji na założenie działalności gospodarczej.	
Program aktywizacji zawodowej osób 45 PLUS	**Cel:** aktywizacja 32 osób bezrobotnych, w wieku powyżej 45 lat, poprzez zastosowanie wsparcia w postaci poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy oraz staży dla 3 osób/ robót publicznych dla 29 osób	Rezerwa Funduszu Pracy 139.100,00 zł

Bezrobocie zarejestrowane w Powiatowym (uprzednio Rejonowym) Urzędzie Pracy w Chełmnie

lp.	gmina / stan w dniu 31 grudnia	ogółem		miasto Chełmno		Chełmno		Kijewo Królewskie		Lisewo		Papowo Biskupie		Stolno		Unisław	
		o	k	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k
1	1990	1454	713	653	332	131	57	99	45	122	45	125	57	128	61	196	116
2	1991	3532	1694	1554	771	295	126	264	122	292	114	318	152	337	176	472	233
3	1992	4022	1886	1854	922	351	143	277	124	315	114	360	139	329	149	536	295
4	1993	4611	2290	2053	1093	461	214	280	124	421	152	366	186	405	181	625	340
5	1994	5309	2607	2358	1271	492	228	347	175	487	185	478	200	478	193	669	355
6	1995	4951	2676	2206	1260	481	242	307	174	455	205	450	233	433	215	619	347
7	1996	4419	2585	1972	1221	435	233	264	152	403	211	400	220	389	220	556	328
8	1997	3821	2284	1655	1026	367	208	260	152	395	212	340	194	359	198	445	294
9	1998	3632	2121	1508	907	392	218	237	139	411	225	317	172	363	208	404	252
10	1999	4631	2621	1918	1106	469	259	330	177	458	274	394	211	439	241	623	353
11	2000	5224	2999	2134	1260	512	280	375	198	521	320	430	243	513	264	739	434
12	2001	5620	3116	2260	1320	547	285	439	214	542	310	474	271	546	279	812	437
13	2002	5827	3160	2339	1303	594	319	383	192	616	311	597	303	549	307	749	425
14	2003	5581	3163	2180	1260	566	322	320	173	595	319	579	327	570	309	771	453
15	2004	5785	3207	2284	1272	570	305	389	225	604	312	648	371	607	325	683	397
16	2005	5735	3258	2248	1294	557	307	377	227	613	335	612	343	612	327	716	425
17	2006	4799	2773	1913	1092	472	288	308	176	521	284	469	292	486	277	630	364
18	2007	3005	1754	1429	823	350	225	190	104	267	150	194	108	260	150	315	194
19	2008	3278	1827	1427	797	308	186	261	147	301	161	272	126	319	187	390	223
20	2009	3699	2007	1528	845	364	201	282	152	361	179	327	156	376	216	461	258
21	2010	3814	2024	1526	818	385	208	312	180	374	186	356	173	393	197	468	262
22	2011	4045	2201	1496	827	429	233	326	195	465	224	427	231	417	219	485	272
23	2012	4454	2391	1635	889	460	247	329	188	494	218	490	266	463	243	583	340
24	2013	4595	2440	1674	880	460	249	359	205	529	262	526	282	492	252	555	310
25	2014	3717	2018	1340	730	352	193	308	188	400	187	445	239	397	210	475	271
26	2015	3110	1789	1155	642	300	170	238	153	354	192	363	206	360	208	340	218
27	2016	2802	1701	1062	609	267	180	230	158	290	160	363	219	298	182	292	193
28	2017	2441	1494	899	529	219	159	187	134	275	155	340	202	258	163	263	152
29	2018	2193	1332	838	481	216	152	170	116	201	113	268	168	254	157	246	145